

Miljötekniktävlingar 2014

Innovationstävling som metod för att stimulera innovationsupphandling av miljöteknik

VINNOVA är Sveriges innovationsmyndighet. Vår uppgift är att främja hållbar tillväxt genom att förbättra förutsättningarna för innovation och att finansiera behovsmotiverad forskning. Varje år investerar VINNOVA ca två miljarder kronor i olika insatser.

VINNOVA:s vision är att Sverige ska vara ett globalt ledande forsknings- och innovationsland som är attraktivt att investera och bedriva verksamhet i. Vi främjar samverkan mellan företag, universitet och högskolor, forskningsinstitut och offentlig verksamhet. Det gör vi genom att stimulera ökat nyttiggörande av forskning, investera långsiktigt i starka forsknings- och innovationsmiljöer samt genom att utveckla katalyserande mötesplatser.

Utlysningen Miljötekniktävlingar har som syfte att öka användandet av innovationstävlingar inom miljöteknikområdet. En innovationstävling omfattar att identifiera existerande behov, söka efter förslag i en tävlingsform samt skapa förutsättningar för att de bästa förslagen kommer närmare en implementeringsfas, kommersialiseringsfas eller upphandlingsfas.

Utlysningen, som är en del av regeringens miljöteknikstrategi, är begränsad till miljöteknikområdet. Den riktar sig till aktörer som söker lösningar utanför den egna organisationen för idag existerande behov och vill göra det i tävlingsform.

Målet med utlysningen Miljötekniktävlingar är att skapa en ökad kompetens och systematik för att arbeta med innovationstävlingar. På lång sikt är målet att svenska miljöteknikföretag ska nå kunder för sina innovationer samt stärka förutsättningarna för att svenska miljöteknikföretag ska kunna exportera sina produkter och tjänster.

Denna utlysning görs i två faser där den första fasen gäller ansökan om planeringsbidrag och den andra fasen gäller ansökan om projektfinansiering.

Planeringsbidraget är stöd för att kunna utveckla en fullständig ansökan med utlysningens specifika krav på aktörer och problem eller behov. Den andra fasen är endast öppet för de aktörer som blivit beviljade planeringsbidrag i den första fasen. För den första fasen beviljas ett bidrag på 100 000 kronor och för den andra fasen upp till 500 000 kronor. För hela utlysningen finns avsatt en budget på max 7 miljoner kronor.

Sista ansökningsdag är för **planeringsbidrag** är den **18 mars 2014** och sista ansökningsdag för **projektbidrag** är den **5 juni 2014**.

VINNOVA förbehåller sig rätten att när som helst under utlysningsperioden och utan särskild information justera denna utlysningstext. Inga ändringar kommer dock att göras under de två sista veckorna innan respektive stängning. Samtliga potentiella sökande rekommenderas därför att inför varje stängning hämta aktuell information på utlysningens webbsida. Aktuell information om utlysningen, inbjudan och länk till ansökningsfunktionen finns på www.vinnova.se under ”Utlysningar”.

1 Vilka utlysningen riktar sig till

Utlisningen riktar sig till aktörer som söker nya miljötekniklösningar utanför den egna organisationen och som avser att göra det i tävlingsform. Utlisningen är uppdelad i två faser. Båda faserna inom utlysningen kan sökas av konsortier. Konsortiet ska minst bestå av behovsägare och tävlingsledare. Behovsägare är en upphandlande aktör som är den projektpart som har ett konkret problem eller behov. Tävlingsledare är den aktör som genomför miljötekniktävlingen.

2 Beskrivning av utlysningen

2.1 Bakgrund och motiv

VINNOVA vill uppmärksamma och stimulera innovation baserad på icke traditionella innovationsmetoder. Ett sätt är att arbeta med *öppen innovation*. Öppen innovation från ett organisationsperspektiv innebär ett aktivt och systematiskt letade efter innovationer utanför sin egen organisation, samt att man bjuder externa aktörer, stora som små, att på olika sätt delta i innovationsprocesser. I flera branscher och offentliga organisationer finns exempel på att externa aktörer spelar en viktig roll för att skapa nya lösningar. Det finns flera sätt att engagera externa aktörer i att skapa innovativa tjänster och produkter.¹ Innovationsupphandling är ett sätt. Innovationstävlingar är en annan metod.

En innovationstävling omfattar att utifrån identifierade existerande behov, söka efter lösningsförslag med hjälp av tävlingsformen, samt att ta de bästa förslagen

¹ http://www.nesta.org.uk/library/documents/CPL_Webv5.pdf

närmare implementerade lösningar och/eller kommersialisering. Denna utlysning prioriterar tävlingar med ett tydligt innovationssyfte.

Innovationstävlingar har använts i flera århundranden och har återintroducerats de senaste åren.² Ett svenskt exempel är tävlingen ”Hus söker hiss” som utlystes med syftet att hitta kostnadseffektiva lösningar för att installera hissar i befintliga flerfamiljshus. Frågan är central då en hiss ofta är avgörande för om äldre kan bo kvar hemma eller inte. Vinnande bidrag blev en innovativ lösning som ger en trygghet och säker transport utan att ta nytt utrymme i anspråk, baserat på att hissen följer undersidan av trappan hela vägen genom trapphuset.³

Innovationstävlingar som metod har ett antal eftertraktade egenskaper⁴:

- så som att involvera flera grupper av innovatörer och därmed ökar den tillgängliga lösningskapaciteten
- neutral, då en väl definierad utmaning för tävlingen inte anger vilken aktör eller vilket angreppssätt som har bäst chans att nå målet
- öppnar för lösningar utanför den egna disciplinen, s.k. kunskapsöverföring mellan olika branscher och verksamhetsområden
- innovatören har möjlighet att nå nya potentiella kunder och få uppmärksamhet för sin innovation
- resurseffektiv då behovsägaren endast betalar för resultaten eller för det vinnande bidraget
- stimulerar till externa investeringar som kan överstiga värdet av belöningarna. Den nedlagda tid och kreativitet som de tävlande lägger ner överstiger ofta värdet av prissumman.

Miljöteknik kan förstås på flera olika sätt. I föreliggande utlysning har VINNOVA valt den vidaste definitionen av miljöteknik, så som den definierats i EUs Environmental Technology Action Plan, där man ser miljöteknik som all teknik som är bättre ur miljösynpunkt än den befintliga.

2.2 Syfte

Syftet med utlysningen är dels att inspirera till sökandet efter nya lösningar med hjälp av externa aktörer, dels att skapa ökad kompetens och systematik för att arbeta med innovationstävlingar i Sverige. På längre sikt ska utlysningen stimulera till ökat användande av innovationstävlingar inom miljöteknikområdet.

2.3 Innehåll och genomförande

Denna utlysning görs i två faser, där den första fasen gäller ansökan om planeringsbidrag och det andra ansökan om projektbidrag. Planeringsbidraget är

---

² <http://challenge.gov/>

³ <http://teknikforalldre.se/nyhet/innovationspris-till-ny-typ-av-hiss>

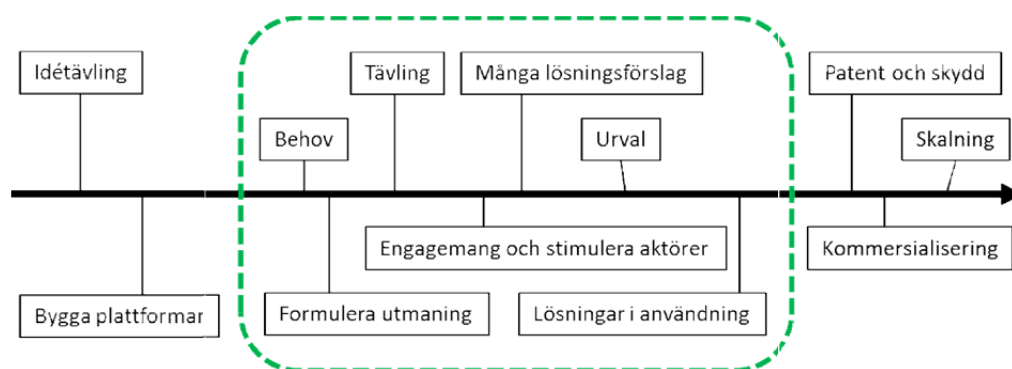
⁴ http://www.hhs.gov/open/initiatives/challenges/ostp_memo.html

ett stöd för att kunna utveckla en fullständig ansökan med utlysningens specifika krav på aktörer och problem alternativt behov. Det går inte att söka projektbidraget utan att ha beviljats medel för planeringsbidrag.

Figur 1 visar typiska moment för en innovationstävling inlagda på en tidsskala. Processen börjar ofta med outvecklade idéer och slutar med att en innovation tas i bruk eller kommersialiseras i större skala. I en ansökan om projektbidrag behöver samtliga inringade moment i figuren ingå.

Endast aktiviteter innanför det inringade området kan få stöd i denna utlysning. Utlysningen omfattar därför **inte** i kostnader eller insatser för:

- Idétävlingar som inte resulterar i en innovation.
- Utveckling av tekniska stöd eller plattformar för tävlingar.
- Öppna tävlingar utan tydligt definierat problem/behov.
- Tävling utan aktiv medverkan av behovsägare.

Figur 1. Inringade moment är de som utlysningen ger stöd för. Analys av behov och identifiering och formulering av en utmaning för tävlingen hör till planeringsbidrag (fas 1).

Planeringsbidraget ska användas till att identifiera existerande behov/problem/utmaningar. För en lyckad innovationstävling är det viktigt att rätt slags problem/behov identifieras – som är begriplig, lösbar och som förmår att engagera och mobilisera externa aktörer till innovation.⁵ Vanligtvis krävs undersökning med både behovsägare och kommersialiserande part för att säkerställa att problemformuleringen får rätt egenskaper. I denna fas ska en behovsanalys ingå.

Projektbidraget vänder sig till konsortier för genomförande av följande moment och förutsätter att planeringsbidraget är genomfört och dokumenterat i ansökan.

⁵ <http://www.nesta.org.uk/library/documents/BGC-Evaluation-Exec-Summary-FINAL.pdf>

Genomförandet av miljötekniktävlingen. Denna fas omfattar att kommunicera mot breda grupper av möjliga innovatörer, att engagera och stimulera till experimenterande kring problemområdet, att ge stöd och hjälp till tävlande, samt att genomföra fokuserade insatser. Det är av särskild vikt att IP-frågor och ägande är tydliggjort innan tävlingen. Att inkludera internationellt deltagande kan vara ett sätt att öka storleken på medverkande aktörer. Erfarenhet har visat, oavsett aktör, att den egna kompetensen ofta behöver kompletteras med tjänster från leverantörer som har erfarenhet av innovationstävlingar. För genomförandet av tävlingen behövs ofta någon form av teknisk plattform som möjliggör att man når aktörer även utanför sitt (geografiska eller språkliga) område.

Nyttiggörande och att ta vinnande förslag i användning. Behovsägaren ska också analysera förutsättningarna för att man ska kunna ta de framtagna lösningarna i användning. Det ideala är att det finns en plan för hur man kan ta lösningarna närmare en kommersialisering eller en upphandling. Sätten att ta lösningar i användning varierar, bland annat beroende på om tävlingen resulterar i varor, tjänster eller sociala innovationer.⁶

VINNOVA-aktiviteter: VINNOVA kräver att beviljade projekt deltar i de programaktiviteter som kommer att arrangeras inom ramen för utlysningen. Exempelvis kommer seminarier för erfarenhetsutbyte mellan projekten att arrangeras.

2.4 Resultat, effektmål och uppföljning av tävlingarna

Genom att nyttja miljötekniktävlingar kan en etablerad organisation ta del av de bästa kompetenserna och bästa idéerna som finns utanför den egna organisationen. Innovationstävlingar är en effektiv metod att söka förslag på lösningar från externa aktörer. Metoden kan användas som källa till ny funktionalitet hos befintliga produkter och tjänster men är också ett sätt att hitta radikala innovationer.

De direkta resultat som eftersträvas från tävlingarna är:

- Engagemang från externa aktörer som stimuleras till experimenterande.
- Lösningar på identifierade behov från externa innovatörer som tas i användning, upphandlas eller kommersialiseras.

På övergripande nivå ska satsningen:

- Bidra till att fler svenska organisationer använder innovationstävlingar inom miljöteknikområdet.
- Visa på vikten av att söka efter externa lösningar som källa till innovation.

---

⁶ <http://www.nesta.org.uk/library/documents/BGC.pdf>

- Öka kunskapen om genomförande av innovationstävlingar och hur man formulerar lämpliga utmaningar.
- Ge exempel på hur innovationstävlingar kan stimulera till innovationsupphandling.
- Konkreta exempel på genomförda svenska innovationstävlingar inom miljöteknikområdet.
- Beprövade metoder inom området som användas av fler aktörer.

Uppföljning av projekt:

- VINNOVA kommer att följa upp och utvärdera de enskilda tävlingarna och utlysningen i sin helhet.
- VINNOVA kommer att begära information från projektet om deltagande företag och organisationer i tävlingar.

3 Förutsättningar för finansiering

3.1 Budget, stödbelopp och kostnader

Budgeten för utlysningen är 7 miljoner kr.

I den första fasen, planeringsbidrag, ges maximalt 100 000 kr i stöd. I den andra fasen, projektbidrag, avser VINNOVA att finansera projekt med högst 500 000 kr.

VINNOVAs stöd kommer att uppgå till högst 50 procent av en sökandes stödberättigande kostnader. Vilka kostnader som är stödberättigande framgår av VINNOVAs allmänna villkor för bidrag § 6.1 samt Guide till VINNOVAs villkor om stödberättigande kostnader avsnitt 3.1, 3.4 och 3.5.⁸ Kostnader för prispengar kommer endast vara stödberättigande för behovsägare.

3.2 Grund för stödet m.m.

Bidrag från VINNOVA som ges till företag och andra organisationer som bedriver ekonomisk verksamhet begränsas av reglerna om statligt stöd. Bidraget kommer i de fallen ges med stöd av Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om stöd av mindre betydelse, s.k. försumbart stöd. En förutsättning för VINNOVA att bevilja försumbart stöd är att intyg om tidigare eventuellt erhållet försumbart stöd bifogas till ansökan, att det intyget fylls i och skickas in till VINNOVA av sökanden och att sökanden, till följd av tidigare erhållet försumbart

---

⁸ <http://www.vinnova.se/sv/Ansoka-och-rapportera/Regler-och-villkor/Vilka-kostnader-argodkanda/>

stöd, inte har förlorat sin rätt att ta emot stödet. Mer information om försumbart stöd och om intyget, se VINNOVAs webbplats (www.vinnova.se).⁹

Det åligger varje projektpart att själv göra en bedömning om projektparten har rättsliga förutsättningar för att kunna genomföra projektet samt om och på vilka förutsättningar projektparten har möjlighet att betala ut prispengar inom ramen för projektet.

4 Tidplan

Följande tider gäller för utlysningen. Observera att tiderna är preliminära. För aktuella uppgifter www.vinnova.se.

Planeringsbidrag (fas 1)

- Sista ansökningsdag 18 mars 2014, klockan 14:00
- Sista datum för beslut 3 april 2014
- Sista dag för projektavslut 1 juni 2014

Projektbidrag (fas 2)

- Öppningsdatum 14 maj
- Sista ansökningsdag 5 juni 2014
- Sista datum för beslut 30 juni 2014
- Sista dag för projektavslut 29 januari 2015

5 Formella krav

För att komma ifråga för VINNOVA:s bedömning enligt kriterierna angivna i 6.2 ska följande krav vara uppfyllda:

- Projektet får inte ha påbörjats innan ansökan lämnas in.
- Projektet ska genomföras som en tävling inom miljöteknikområdet.

6 Bedömning

6.1 Bedömningsprocessen

Ansökningarna för planeringsbidrag bedöms av VINNOVA. För projektbidragen kommer även externa experter ingå i bedömningsprocessen. Ansökningarna kommer även att bedömas av de aktörer som omnämns i regeringsuppdraget.

VINNOVA fattar beslut om finansiering och meddelar samtliga sökande.

Följande kriterier kommer att tillämpas vid bedömning av ansökningarna:

---

⁹ <http://www.vinnova.se/sv/Ansoka-och-rapportera/Regler-och-villkor/Forsumbart-stod/>

Potential. Efterfrågan av nya lösningar kopplat till problemet/behovet. Möjlighet att skapa relevanta förslag till lösningar. Skalbarhet i lösningen, antalet externa innovatörer. Konsortiets planer och åtaganden för att nyttiggöra och sprida resultaten, möjlighet till kommersialisering eller upphandling. Användning av lösningar i behovsägarens verksamhet.

Genomförbarhet. Utformningen av tävlingsupplägget med definierat problem/behov som tävlingen har som syfte att samla lösningar kring. Förutsättningarna att engagera externa innovatörer för en ökad lösningskapacitet. Konsortiets förmåga och trovärdighet vad gäller genomförande av det tilltänkta projektet. Projektets egna insatser och dokumenterade resurser.

Aktörer. Kompetens att genomföra en innovationstävling inom miljöteknikområdet. Engagemanget hos projektets parter.

6.2 Ytterligare bedömningskriterier för planeringsbidrag

Projektet ska ligga i linje med mål och syfte för utlysningen. Detta kommer att bedömas med hjälp av följande kriterier:

- Behovsägaren har tydligt identifierat behov som lämpar sig för innovationstävlingar.
- Det problem som adresseras i tävlingen ska omfatta miljöteknik.
- Att behovsägare kan säkerställa tillgång till relevant kompetens för genomförande av en innovationstävling.
- Redogörelse för hur behovsägare ska ta fram ett tävlingsupplägg med ett definierat problem/behov som en innovationstävling kan ha som mål att samla lösningar kring.

Ansökan bedöms på problemområdets potential för innovationer, tillgång till relevant kompetens samt förutsättningar att engagera externa innovatörer.

6.3 Ytterligare bedömningskriterier för projektbidrag

Projektet ska ligga i linje med mål och syfte för utlysningen. Detta kommer att bedömas med hjälp av följande kriterier:

- Det problem som adresseras i tävlingen ska omfatta miljöteknik.
- Att sökande kan säkerställa tillgång till relevant kompetens för genomförande av en innovationstävling.
- Har beviljats planeringsbidrag för fas 1.

Ansökan bedöms på problemområdets potential för innovationer, tillgång till relevant kompetens samt förutsättningar att engagera externa innovatörer.

7 Ansökan

7.1 Hur man ansöker

Ansökan lämnas in elektroniskt via ansökningstjänsten på VINNOVA:s Intressentportal. Denna nås genom www.vinnova.se.

För att kunna lämna in en ansökan måste ett användarkonto hos VINNOVA skapas. Med hjälp av detta ska inloggning på ansökningstjänsten göras. Befintligt användarkonto hos VINNOVA kan användas. Den som skickar in ansökan ska ha mandat att göra det på organisationens vägnar.

Observera att ansökningarna ska vara inne senast kl 14.00 sista ansökningsdag. Efter denna tidpunkt stängs systemet och det går inte längre att skicka in en ansökan till VINNOVA. Då får inga kompletteringar göras av ansökan såvida inte VINNOVA begär in dem.

Tänk på att det kan ta tid att fylla i, ladda upp och skicka ansökan, i synnerhet om söktrycket är stort. Påbörja därför arbetet med att fylla i ansökan i god tid. Observera att det är möjligt att spara ändringar och tillägg ända fram till dess att ansökan är skickad.

7.2 Ansökans innehåll

Ansökan består av ett antal elektroniska blankettsidor som fylls i av sökanden.

Till ansökan ska endast bifogas en projektbeskrivning, en CV-bilaga och för varje organisation som söker bidrag intyg om försumbart stöd.¹² Endast dessa bilagor kommer att beaktas vid bedömning av ansökan. Bilagorna ska vara i pdf-format.

Miljötekniktävlingar – projektbeskrivning för planeringsbidrag

Projektskiss ska vara på högst tre A4-sidor, med 12 punkters text. Den ska skrivas på svenska och omfatta:

- Projekttitel på svenska och engelska.
- Projektets syfte, mål och potential och nytta kopplat till utlysningen. Beskrivning av det miljöproblem eller behov av miljötekniklösning som projektet tar sikte på.
- Om ansökan överstiger tre sidor kommer endast de tre första sidorna att beaktas i bedömningen.
- Aktörer inklusive roller och arbetssätt.

---

¹² <http://www.vinnova.se/sv/Ansoka-och-rapportera/Regler-och-villkor/Forsumbart-stod/>

Miljötekniktävlingar – projektbeskrivning för projektbidrag

Projektbeskrivning ska vara på högst fem A4-sidor, med 12 punkters text. Den ska skrivas på svenska. Projektbeskrivning enligt de punkter som gäller för planeringsbidrag.

CV-bilagan ska innehålla relevanta CV:n för projektledaren och samtliga nyckelpersoner i projektteamet. För dessa ska anges namn, ålder, kön, titel/funktion samt omfattning av medverkan i projektet. Varje CV ska vara på max två A4-sidor med 12 punkters text.

Försumbart stöd

Intyg om eventuellt tidigare erhållet försumbart stöd för varje organisation som söker bidrag.

8 Villkor

För utlysningen gäller VINNOVA:s allmänna villkor för bidrag som är tillämpliga vid beslutsdatumet. Villkoren innehåller regler om rapportering, projektavtal, uppföljning, revision och förutsättningar för utbetalning m.m. Villkoren hittas under "Villkor och regler" till vänster på utlysningens webbsida. För att återspegla utlysningens krav kommer utöver de allmänna villkoren även vissa särskilda villkor anges i besluten.

9 Sekretessfrågor

Ansökningar till denna utlysning är allmänna handlingar. Som huvudregel har allmänheten enligt offentlighetsprincipen rätt att ta del av dessa. Detta gäller även ansökningar som avslås eller återkallas. Även VINNOVA:s beslut och beslutsmotiveringar är allmänna handlingar.

VINNOVA är dock skyldig att sekretessbelägga alla uppgifter om den enskildes affärs- eller driftsförhållanden, uppfinningar och forskningsresultat om det kan antas att den enskilde lider ekonomisk skada om uppgifterna offentliggörs.

Det är i första hand den handläggare på VINNOVA som hanterar ansökningarna som bedömer om ansökan innehåller uppgifter som omfattas av sekretess. Närmare information om sekretessregler vid ansökan finns på webbsidan "Sekretess vid ansökningar" som kan nås från utlysningens webbsida.

För mer information, se "Juridisk information" på www.vinnova.se under "Om VINNOVA".

10 Kontakt

Kontaktpersoner för utlysningen är:

Emma Gretzer, utlysningsansvarig
Emma.Gretzer@vinnova.se
08-4733159

Christina Kvarnström
Christina.Kvarnstrom@vinnova.se
08-4733128

Johan Lundström
Johan.Lundstrom@vinnova.se
08-4733084

Gun Jönsson, administrativa frågor
Gun.Jonsson@vinnova.se
08-4733167

VINNOVAs IT-support, tel 08-473 32 99, helpdesk@vinnova.se